

Månedsbrevet

Utgiver

Skjeberg og Tune Rotaryklubb

Ansvarlig redaktør:

Rune Larsen

Redaksjonen:

Arne S Rognan Nielsen

Klubbens styre

President:

Thorer Ytterbøl

Innk president:

Dag-Fredrik Reymert

Sekretær:

Rudolf Ervik

Styremedlemmer:

Komitelederne

Past President:

Herleik Rønningen

Ledere/tillitsverv

Program:

Kai Brandstorp

Fest og kameratskap:

Peter B. Brønne

Prosjekt:

Per Frode Rismark

Omdømme:

Rune Larsen

Kasserer:

Hans Kristian Guslund

Revisor:

Steinar Kjuus

Valgkomite:

President, P-President

Skjeberg og Tune Rotaryklubb er tilsluttet Rotary International. RI er en internasjonal ideell organisasjon.

Møtested: Quality Hotel
Sarpsborg, rom Holleby
Tid: Onsdager kl. 19-20

Web:

skjebergogtune.rotary.no

E-post:

skjebergogtune@rotary.no

Facebook:

facebook.com/groups/
skjebergogtunerotary

© Skjeberg og Tune
Rotaryklubb

Kunngjøringer

Vi Gratulerer!

Bursdager i november
Per Inge Magnussen, 71

Bursdager i desember
Jens Bertran Grønnerød, 83
Per Frode Rismark, 74

Rotary Appen

Last ned Rotaryappen til din smarttelefon og hold deg hele tiden oppdatert med klubbens program.

Kalenderen

UKE	M	T	O	T	F	L	S
1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14

05.11. Viken Park
12.11. Sigmund Vister
19.11. Lutfiskaften
26.11. Ungdomsutveksling
03.12. Åpent - pratemøte
10.12. Julebord
17.12. Bruk av AI v/Arne

Bruk av AI

Redaksjonen benytter seg av AI (KI) til å skrive ut møtenotater til referater og ja, vi leser igjennom etterpå.

Månedens leder

Fest og kameratskap

Av Peter Bernhard Brønne

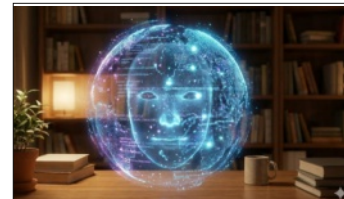
En mild, våt og hustrig november har passert og nå står julestria for døra.

Quality Hotell & Badeland

Det siste halvåret er vi igjen tilbake på Quality hotell på Bjørnstad der Tune Rotary tidligere hadde sitt tilholdssted. Der har vi flotte lokaler tilpasset klubbens varierende behov; etter størrelse eller formål på møtene. Noen ganger trenger vi et lite rom andre ganger et større. Vi kan få inn storskjerm eller lerret samt lydanlegg, det kan dekkes til måltider for festlige- og høy tidige anledninger og vi kan kjøpe kaffe og kake som blir stilt frem på hvert møte. I bunn og grunn er fleksibiliteten hotellet tilbyr godt tilpasset en Rotaryklubbs behov. Det har blitt holdt guvernørmøter, distrikts-samlinger og Intercitymøter, og med planlegging er det plass til alt en Rotaryklubb vil ha behov for av lokaler.

For et par uker siden avholdt klubben lutfiskaften, og vi fikk servert rikelig med perfekt tilpasset lutfisk – med alskens tilbehør. Her tror jeg ikke det manglet noe – utenom litt mer plass i magen mot slutten av kvelden. Det ble en fin kveld med historier fra lutfiskens opphav – hvem skulle tro at denne retten har sitt opphav fra nord i Tyskland!

Hotelllets ansatte er flinke til å stille opp og tilpasse seg våre ønsker; flere bord og stoler, mere kaffe, og om en snau uke er det julebord med juletallerken på hotel-

let – vi gleder oss.

Symbol for den sammenslåtte klubben

Etter sammenslåingen av Skjeberg og Tune Rotaryklubb ble det raskt konstatert av daværende president Herleik Rønningen og sekretær Kjell Lunde, at et nytt symbol som kunne knytte sammen begge klubbene var ønskelig. Undertegnede brukte god tid til å se på kombinasjoner og muligheter, og etter diverse justeringer ble nytt symbol for klubben godkjent.

Begge klubbene hadde tidligere vikingskip som symbol. Skjeberg hadde en runetegning av Bjørnstadskipet og Tune hadde en illustrasjon av et skip sett forfra. En kombinasjon av disse var noe utfordrende å få til, og resultatet ble et stilisert vikingskip med fossende bølger og dragehode. Teksten er i en moderne "Rune"-stilskrift.

Det er meningen at symbolet kan brukes som supplement til Rotaryhullet på klubbens trykksaker, på nett og ved andre passende anledninger, men det skal ikke erstatte Rotarysymbolet – som er logoen til Rotary.

SKJEBERG OG TUNE ROTARYKLUBB

Viken Park v/Lars Ole Klavestad

Kjempeprosjektet Viken Park

Klubbmøte 05.11.2025

Kveldens foredrag belyste den dramatiske utviklingen av Viken Park og kampen for å bevare natur og kulturminner.

Dato og tid: 05.11.2025, 19:00-21:00
 Sted: Quality Hotell
 Gjester: Foredragsholder Lars Ole Klavestad
 Fødselsdager: -
 Andre klubber: -
 Fremmøte: 28 medlemmer
 Tema: Viken Park v/Lars Ole Klavestad

Av Rune Larsen

Presidenten ønsket alle velkommen til kveldens møte. Det ble informert om at Bergerud gård har vippset 150 kroner til kassereren. Videre minnet Per Sundby om rakfiskaften 18. november, og oppfordret alle til å melde seg på selv om den offisielle fristen er ute. Lutefiskaften 19. november er også bekreftet, med omtrent 16 deltakere. Arne Sigurd informerte om at han skal holde foredrag om kunstig intelligens 3. desember, og ba medlemmene sende spørsmål på e-post dersom det er temaer de ønsker belyst.

Kai introduserte kveldens foredragsholder, Lars Ole Klavestad fra Skjærviken. Han har tidligere holdt foredrag om helleristningene på Hafslund Hovedgård, Solbergårnet og Hitlers monument. Denne gangen var temaet Viken Park. Klavestad er utdannet landskapsarkitekt, har skrevet over 40 bøker og er mottaker av Paul Harris Fellow. Han har vært engasjert i saken om Viken Park siden 2018.

Klavestad fortalte om hvordan planene for Viken Park utviklet seg fra et hvitt område på kartet til et gigantisk industriområde, og hvordan dette har skapt stor debatt. Prosjektet innebar sprengning av et enormt område, med 2,5 millioner lastebillass med

sprengstein og inngrep på opptil 40 meters dybde. Han stilte det grunnleggende spørsmålet: Vil vi ha industri eller natur? Fredrikstad kommune har tidligere profilert seg som en forkjemper for natur og friluftsliv, men likevel ble dette prosjektet fremmet som en del av det grønne skiftet.

Foredraget belyste hvordan konsekvensutredningen for Viken Park var på kun én A4-side, og at den som hadde skrevet den aldri hadde besøkt området. Klavestad beskrev hvordan viktige hensyn som drikkevannskilder og kulturminner ble oversett. Han har selv tegnet orienteringskart og lett etter helleristninger i området siden barndommen, og påpekte at landskapet er et av Norges viktigste helleristningsområder fra bronsealderen. Til tross for dette ble området sprengt ut før analyser av steinsirkler og barnegraver var ferdigstilt.

Han fortalte om den politiske prosessen, hvor vedtaket om Viken Park ble behandlet på rekordtid, og hvordan lokalavisene i starten var på «heialaget». Etter hvert kom nasjonale medier på banen, og NRK omtalte prosjektet som landets største naturinngrep. Klavestad beskrev hvordan engasjementet vokste, med debattmøter, fakkeltog og kunstneriske protester. Til slutt ble vedtaket påklaget til Statsforvalteren, som

T.v.: President Thorger Ytterbøl ønsker velkommen. T.h.: Lars Ole Klavestad, landskapsarkitekt og stå-påer!

Fra foredraget: Det startet med dette! Kjempestor interesse for industriutvikling i Fredrikstad kommune.

Det sluttet med dette: Statsforvalteren går i mot og opphever vedtaket. Så får vi se...

opphevet det med endelig virkning. Utbyggers advokat forsøkte å klage til departementet, men konklusjonen ble stående: «Sviken Park – det nytter å kjempe». Klavestad understreket at uten juridisk bistand hadde de aldri nådd frem.

Presidenten takket for et

svært tankevekkende og engasjerende foredrag, og overrakte en gave til foredragsholderen. Det ble foreslått at vi kan invitere Klavestad tilbake om et år for en oppdatering. Møtet ble deretter avsluttet, og presidenten ønsket alle en god kveld og vel hjem.

Kommunedirektør Sigmund Vister Kommunens samfunnsrolle

Klubbmøte 12.11.2025

Kommunedirektør Sigmund Vister viste hvordan Sarpsborg møter endringer og planlegger vekst mot 2030.

Dato og tid: 12.11.2025, 19:00-20:00
Sted: Quality Hotel Badeland, rom Kalnes
Gjester: Kommunedirektør Sigmund Vister
Fødselsdager: -
Andre klubber: -
Fremmøte: 24 medlemmer
Tema: Kommunens rolle som samfunnsutvikler

Av Stein Juliussen

Referat fra møte i Skjeberg og Tune Rotary-klubb 12.november 2025 på Quality Hotel Grålum.

Presidenten ønsket oss velkommen til dagens møte og kom med en påminnelse om Lutefiskaften 19. november.

Sekretær Ervik informerte om et møte han hadde deltatt på med tema «Integrering av nye landmenn». Møte var på det nye biblioteket og kommunen var arrangør. Han reagerte på at han var den eneste norske-norske. Veldig dårlig at ikke flere hadde møtt opp for å møte nye landsmenn.

Presidenten gav så ordet til kveldens foredragsholder, Sigmund Vister direktør som kommuneområde Samfunn i Sarpsborg kommune.

Sigmund Vister kalte foredraget sitt for «Kommunens rolle i samfunnsutviklingen».

Han startet med å fortelle om seg selv. Han ble ansatt i Sarpsborg kommune i 2011. Han er jurist, med spesialisering i selskapsrett. Han har lang erfaring som leder i Askim kommune og videre i Sarpsborg kommune. Han bor i Hærland.

Han har drevet med ski og orientering. Har gått Vasaloppet. Han har som følge av sin idrettsbakgrunn vært arenaspeaker på NM ski/langrenn, under VM på

ski i Holmenkollen speaker for hopp. Han har vært kommentator for Eurosport. Han har også vært engasjert i driften av Momarken og har hatt egen hest

Han har en liten gård i Hærland og er også hobbybonde. Han er gift og har tre sønner og er nå også blitt farfar.

Han gikk så over på innholdet i kveldens foredrag.

Han er direktør i kommuneområde Samfunn som er et av kommunens 5 kommuneområder. Det betyr leder for Kultur og Idrett, Plan og samfunnsutvikling og Byggesak, tilsyn og Landbruk og kart. Han har også ansvar for kommuneadvokatene.

Sigmund kom så inn på de store endringene som skjer i samfunnsutviklingen. Kommunen skal og må følge med på utviklingen. Han kom innom særlige forhold i Sarpsborg kommune, sånn som demografi - etnisitet.

Sarpsborg kommune har passert 60.000 innbyggere, 60139 innbyggere pr 31.12.24

Det er utfordringer i demokratiet. Forventningsgap – krav til kommunen om hva de kan levere. Mediene følger tett opp og setter fokus på kommunens leveringsdyktighet.

Vi lever i en tid i verden som er preget av fattigdom, krig og utrygghet. Bered-

Kommunen er sentral i utvikling av samfunnet og virksomheter. Sigmund Vister jobber hardt for en god fremtid.

Fra samfunnsplanen:

- Mål om 65 000 innbyggere innen 2030. Pr 31.12.24- 60 139
- Mål om 33 000 arbeidsplasser innen 2030. Pr 31.12.24 – 29 447
- Mål om skattenivå inntekt og formue fra personer på landsgjennomsnittet. Pr 31.12.24 – 78 %

Oppsummert

- Høy innflytting og vekst i befolkningen
- Svak vekst i næringslivet
- Lav andel sysselsatte
- Omtrent på landssnittet når det gjelder boligbygging

Ø.: Sarpsborgs samfunnsplan. N.: Kort oppsummering av situasjonen i Sarpsborg kommune.

skap er blitt en viktig sak for kommunen.

Sigmund forteller videre om det som kanskje er det viktigste de jobber med innenfor hans kommuneområde, nemlig Samfunnsplan, utvikle planer og styringsdokumenter. Kommunens rolle i samfunnsutviklingen er som utvikler, myndighet, privatrettslig aktør og tjenesteleverandør med krav til leveranse.

Målet er 65000 innbyggere innen 2030. Det er mål om 33.000 arbeidsplasser innen 2030. Pr. 31.12.24 var det 29447 arbeidsplasser i kommunen. Svak vekst i næringslivet.

Sarpsborg kommune har et skattenivå som ligger på 78 % av landsgjennomsnittet.

Arbeidsplasser innen det offentlige øker, de private

arbeidsplassene øker for lite. Kommunen har flere innbyggere på ytelser fra det offentlige enn på jobb.

Kommunen har høy innflytting av sekundær flyktninger. Det binder opp mye av kommunens utgifter.

Kommunen lager reguleringsplaner, godkjenner byggesaker, behandler disp.saker etter hjemmel i plan og bygningsloven. Det er ca. 700 byggesaker i løpet av et år.

Kommunen behandler også disp.saker i kystsoner (10 saker) og boligområder (80) saker.

Kultur er også en viktig del av kommuneområde Samfunn. Aktivitetstilbud: Frivillige, Aktiviteter, Fritidserklæring, Tilskudd til aktiviteter og Økt tilgjengelighet til kommunens lokaler og anlegg.

Alle hjerter gledet seg til tørket torsk i lut **Det ble LUTEFISKAFTEN!**

Klubbmøte 19.11.2025

En kveld med tradisjon, dikt og foredrag om lutefiskens opprinnelse. Fra tørrfesk gjennom lut og til vår tallerken - En delikatesse!

Dato og tid: 19.11.2025, 18:00-20:00
Sted: Quality Hotell, Restauranten
Gjester: 2 fruer
Fødselsdager: -
Andre klubber: -
Fremmøte: 23 medlemmer
Tema: Lutefiskaften

Av Rune Larsen

President Thorer Ytterbøl ønsket alle hjertelig velkommen til kveldens møte med lutefisk. Han bemerket at vi var samlet på et hyggelig sted med gode mennesker, noe som lovet godt for en trivelig kveld. Det ble nevnt at Arne hadde en litt annen oppfatning av starttidspunktet, og derfor ville foredraget om lutefiskens opprinnelse komme når han ankom. Etter en kort velkomst ble alle ønsket til bords.

Kvelden startet med en kulturell innslag da Rudolf fremførte et dikt om lutefisken. Dette satte stemningen og minnet oss om den sterke tradisjonen lutefisk har i norsk matkultur. Etter diktet orienterte hovmesteren om kveldens servering og praktiske detaljer. Deretter ble lutefisken servert til første bordsetting, og deltakerne kunne nyte den klassiske retten med tilbehør.

Etter første servering tok

Arne ordet og holdt sitt foredrag om lutefiskens opprinnelse. Han fortalte engasjert om hvordan denne retten har utviklet seg gjennom tidene, fra gamle konserveringsmetoder til dagens juletradisjon. Foredraget ga et interessant historisk perspektiv og skapte god viten og vi fikk ny kunnskap om hvorfor lutefisk har en så spesiell plass i norsk kultur.

Kvelden fortsatte med andre bordsetting, slik at alle fikk anledning til å smake og nyte lutefisken i godt selskap. Stemningen var god, og samtalen gikk livlig rundt bordene. Totalt var 23 medlemmer til stede, noe som viser stor oppslutning om denne tradisjonsrike samlingen.

Presidenten avrundet møtet med å takke for fremmøtet og ønsket alle en god hjemreise. Det ble en kveld preget av fellesskap, tradisjon og gode smaker – akkurat slik en lutefiskaften skal være.

Hotell Quality Sarpsborg tok i mot oss i vintermørket. Inne ventet varme fra samværet og smaken av lutefisken.

President Thorer Ytterbøl ønsket velkommen til lutefisklag og god samvær.

Øverst: Første bordsetting er gjort. Midten: Det legges opp. N.v.: Lutefisk! N.h.: Arne foredrar om lutefisken.

Siv Tove Ophaug er vår ildsjel og leder Ungdomsutveksling i Rotary

Klubbmøte 26.11.2025

Ungdomsutveksling gir unge verdenserfaring – og klubben oppfordres til å finne neste deltaker.

Dato og tid: 26.11.2025, 19:00-20:30
Sted: Quality Hotell, Holleby
Gjester: Foredragsholder
Fødselsdager: -
Andre klubber: Arne i Moss RK, Per S og Rune L på Rakfiskraften i Borge RK
Fremmøte: 16 medlemmer
Tema: Rotarys Ungdomsutveksling

Av Arne S R Nielsen

Ungdomsutveksling i Rotary: Muligheter og erfaringer

Møtet startet med presidentens velkomst, bursdagsgratulasjoner og korte orienteringer: Arne tilbød to Lars Bremnes-konsertbilletter, Øystein Sandvik er fortsatt syk men satser på tilbakekomst etter nyttår, Rudolf koordinerer marsipanbestillinger (kr 50/stk), og kaffe-kake koster kr 100. Det ble også rapportert om studiebesøk i Moss/Malba og labert oppmøte på Rakfisklaget i Borgøy.

Deretter overtok Siv Tove Ophaug fra Kolbotn Rotary ordet og holdt et engasjerende

foredrag om Rotarys ungdomsutveksling. Hun har ledet programmet de siste to årene og fortalte om:

1. Årsutveksling: Elever 16–18 år søker før 1. november, fyller omfattende papirer og intervjuer. Tre vertsfamilier i samme distrikt tar imot studenten i tre perioder à ca. 3–4 måneder. Klubben bidrar med ca. kr 10 000, resten dekkes lokalt, og studenten får lommepenger, busskort og telefon.

2. RYLA (Rotary Youth Leadership Awards): Leder-samling for 18–25-åring, helgekurs med foredrag og nettverksbygging.

3. Sommerleirer: Frivillige leirer for 14–24-

Siv Tove Ophaug, Kolbotn Rotaryklubb og ansvarlig i distrikt 2260 for ungdomsutvekslingen.

En god påskjønnelse fra Brandstorp Gårdsbutikk skal man i allefall få. Herleik Rønningen delte gladelig ut og takket så meget for et engasjerende foredrag om kjernen i Rotary.

åring i ulike land, søkes direkte via Rotarynettstedet.

4. Georgia-stipendet: Årsstudier ved amerikansk universitet i Georgia for 18–24-åring, krever TOEFL/SAT og klubb- og skoleerklæring.

Hun understreket viktigheten av motivasjon, språkvilje, “si ja”-holdning og at vertsfamilier ikke

trenger å være Rotary-medlemmer, men bør kjenne kulturen. Utvekslingen gir elever en unik mulighet til kulturell forståelse, språktrening og varige internasjonale nettverk. Siv Tove oppfordret klubbens medlemmer til å finne og støtte aktuelle elever for neste års programmer.

Prosjektkomiteen - 1. halvår Leder v/Per Frode Rismark

Vi er 9 medlemmer i prosjektkomiteen og det har vært 1 fysisk møte og det meste av kommunikasjon har foregått med mail – sms og bilde deling med medlemmer.

Vi har første prioritet på prosjekt Gapahuk samt vedlikehold av det gamle prosjektet fra Skjeberg RK i Hafslunds alleen som vi har som mål å vedlikeholde

Klubben har nå fått avtale om kr 5000 i sesongen for klipping og rydding slik at det ser pent ut. Dette kommer godt med i klubbkassen.

Det er nå ryddet og klipt

for høsten og vinteren.

Så snart gresset begynner å gro igjen vil denne bli klipt til våren.

Gapahuk prosjektet har vært et prosjekt som tidligere Tune RK startet med og det ble besluttet at vi kjøpte Gapahuken når vi slo oss sammen (Skjeberg og Tune RK).

Nå i høst har vi hatt dugnad, ryddet og klipt for at transportøren (kranbil) kunne komme frem i skogen. Sarpsborg kommune har vært veldig behjelpelig med fresing av gamle stubber for å sikre fremkommeligheten til

Gapahuken på Borgen.

Sarpsborg kommune har også fylt på pukk og subus i Eidet der Gapahuken skal stå.

Nå i november ble Gapahuken kjørt ned med et profesjonelt transportør firma og heist på plass

Vi hadde på forhånd avstivet og gjort klart for flytting.

Temperaturen ved flytting var frost i bakken og det passet fint. Vi fikk ikke gjort ferdig avretting og nivellering. Mildværet kom men det kom også mye nedbør.

Det blir først når våren kommer at vi får fortsette med reparasjoner og maling.

Sarpsborg kommune har maling og diverse som vi

skulle få.

Vindjammer prosjekt har blitt reist og det kanskje i samarbeid med Sarpsborg RK Vindjammer prosjekt for ungdom.

Utenforskap av unge som gir mulighet for ungdom å være med på Christian Radich en måned. Opp-taksprøver først for de som har lyst. Lære mer om seg selv. Mestring etc.

Røde kors arrangerer sommerleir og juletreffest.

Avtalt med Røde kors i Sarpsborg at vi i klubben kan bidra med transport til og fra sommerleir og juletreffest for de familiene som Røde Kors avtaler med.

Prosjektkomiteen
Komite leder
Per F Rismark